

Vihdin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman arviointi 2023

Ympäristölautakunta 14.2.2024

1. Johdanto

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta valvontaohjelma. Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla. (Ympäristönsuojelulaki 527/2014 168 §).

Valvontaohjelman sisällöstä on säädetty tarkemmin ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 30 §:ssä. Sen mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Valvontaohjelman laatimismenettely tulee kuvata ympäristönsuojeluasetuksen 28 §:n mukaisesti valvontasuunnitelmassa. Vihdin ympäristölautakunta on vahvistanut vuosien 2021–2024 valvontasuunnitelman päätöksellään 27.1.2020 §.

Valvontaohjelmassa on kuvattu myös säännöllinen maa-aineslain valvonta sekä jätelain säännöllisen valvonnan toteuttaminen. Lyhyesti on kuvattu myös muuta ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvaa valvontaa.

Tässä raportissa käydään läpi vuoden 2023 valvontaohjelman toteutumista.

2. Ympäristöluvanvaraisten, rekisteröitävien ja ilmoituksenvaraisten laitosten valvonta

Säännöllisen valvonnan piirissä olevia ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä laitoksia on Vihdissä yhteensä 35 (tilanne tammikuussa 2023). Laitosten valvonta perustuu laitoskohtaisesti tehtyyn riskinarviointiin. Riskinarvioinnin perusteella laitokset on jaoteltu neljään valvontaluokkaan. Vuonna 2023 ympäristölupien ja rekisteröityjen laitosten valvonta keskittyi valvonnan tietojen kartoittamiseen, valvontatarkastuksiin sekä laitosten toimittamien vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastukseen. Vuoden 2023 mukaisia valvontatarkastuksia suunniteltiin 9 kpl. Suunnitelluista tarkastuksista 8 toteutui. Lentokentän uuden ympäristöluvan mukainen aloituskeskustelu toteutui helmikuussa 2023.

Taulukko 1. Luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien laitosten säännöllinen valvonta vuonna 2023.

	Lukumäärä
Määräaikaistarkastukset	9 (8)
Vuosiraportit	21
Tarkkailut	29

3. Maa-aineslain ja yhteislupien säännöllinen valvonta

Voimassa olevia maa-aineslupia on kuusi. Maa-aineslain valvonta koostuu määräaikaistarkastuksista sekä vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastamisesta. Luvanvaraiset, toiminnassa olevat maa-ainesten ottoalueet tarkastetaan vuosittain. Kotitarveottoalueiden kartoittamista ja valvontaa tehdään resurssien salliessa.

Taulukko 2. Maa-aineslain mukaiset valvontakohteiden tarkastukset vuonna 2023

	Lukumäärä
Määräaikaistarkastukset	6
Vuosiraportit ja tarkkailut	6

4. Jätelain säännöllinen valvonta

Jätelain (646/2011) 124 §:n mukainen valvontasuunnitelma on liitetty osaksi Vihdin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmaa. Vuonna 2023 keskityttiin kartoittamaan laitospäätötoiminnot (jätteen ammattimainen keräystoiminta, JL 100 § ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä, JL 124). Jätelain yleistä valvontaa ja roskaantumisen valvontaa tehdään pääasiassa kirjallisten vireillepanojen perusteella. Vuoden 2023 kirjallisen vireillepanon mukaisia tarkastuksia tehtiin 3 kpl.

5. Vesilain mukainen valvonta

Vesilain mukaisia kohteita tarkastetaan tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Vuonna 2023 tällaisia tarkastuksia ei tehty.

6. Muu suunnitelmallinen valvonta

Ympäristövalvonta osallistuu työtilanteen salliessa myös ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten säännölliseen valvontaan. ELY-keskuksen valvontavastuulla olevia laitoksia on yhdeksän. Teollisuusjätevesiä koskevia yhteistarkastuksia tehdään tarvittaessa vesilaitoksen kanssa.

Ympäristövalvonta antaa virka-apua muille viranomaisille tarvittaessa. Vuonna 2023 tällaisia yhteistarkastuksia ELYn kanssa tehtiin 3 kpl.

Vuoden 2023 aikana selvitettiin yhteensä 70 kiinteistön jätevesijärjestelmät ja tarkastuskäynnejä tehtiin 18 kpl.

Vuonna 2023 tehtiin pienpuhdistamojen tietojen tarkistaminen (16 kpl) ja valvontakäynnit (11 kpl).

7. Valvonnan toteutumisen arviointi vuodelta 2023

Tämä vuoden 2023 suunnitelmallisen valvonnan arviointi on kolmas laadittu arviointi Vihdin kunnassa. Ympäristöluvallisten laitosten tarkastusohjelman mukaisista tarkastuksista tehtiin 8 kpl

vuonna 2023. Lentokentän vanhan ympäristöluvan mukaista tarkastusta ei toteutettu, vaan uuden ympäristöluvan mukainen aloituskeskustelu helmikuussa 2023. Lisäksi vuonna 2023 ehdittiin toteuttamaan suunnitelmallista valvontaa myös jätevesijärjestelmien ja pienpuhdistamojen osalta.

Vuoden 2022 raportit ja tarkkailutulokset on saatu. Vuoden 2023 aikaisia kohteiden tarkkailutuloksia ei ole saatu kaikista kohteista ja vuosiraportteja lähetetään vielä vuoden 2023 maaliskuun loppuun asti. YLVA:n käyttöönotto on vaikuttanut osin vuosiraporttien saapumiseen ja tarkastamiseen.

Vuoden alussa suunniteltu ohjelma muuttuu lupatilanteiden muuttuessa. Valvontahenkilöiden resurssoinnin kohdentaminen vaikutti vuoden 2023 valvontasuunnitelman toteutumiseen positiivisesti.

Kokonaisuudessaan vuoden 2023 valvonta sujui odotetusti ja onnistuneesti.

8. Valvontaan liittyvä lainsäädäntö

Ympäristönsuojelulaki (1166/2018) § 22

Vihdin kunnan toimintasääntö (voimaan 1.3.2021) § 13.2

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma (ympä 27.1.2021 § 4)

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelma vuodelle 2021 (ympä 27.1.2021 § 5). Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) 9 § Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksa (ympä 28.4.2020 § 26, liite 11) § 19.3 ja 19.4.